

РЕШЕНИЕ

№ 19503

гр. ***** 27.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 61 СЪСТАВ, в публично заседание на десети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МАРИЯ Н. СТОЙКОВА

при участието на секретаря БИЛЯНА ХР. РАДОВЕНСКА
като разгледа докладваното от МАРИЯ Н. СТОЙКОВА Гражданско дело № 20221110160635 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от „П.Х” ЕООД против „*****” ЕООД, с която е предявен иск с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. 3 ЗЗД за заплащане на сумата от 4140 лева, представляваща авансово платена сума от „П.Х” ЕООД на „*****” ЕООД по неформален Договор за извършване на проектиране на Фотоволтаична електрическа централа /ФЕЦ/ - 400 киловата в района на с. *****, гр. *****, сключен в началото на месец март 2022г., която сума ответникът е получил на отпаднало основание – развален Договор за извършване на проектиране на Фотоволтаична електрическа централа /ФЕЦ/ – 400 киловата в района на с. *****, гр. *****, сключен в началото на месец март 2022г., ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда - 09.11.2022г. до окончателното изплащане на сумата

Ищецът твърди, че въз основа на сключеният неформален договор между страните /описан по-горе/ ответникът поел задължение за проектиране на Фотоволтаична електрическа централа /ФЕЦ/ - 400 киловата в района на с. *****, гр. *****, във връзка с което получил авансово възнаграждение в размер на 4140 лева с ДДС въз основа на издадената от ответника фактура № *****. Авансовото плащане било извършено на 16.03.2022г., а срокът за изпълнение на договора от страна на ответника бил – 20 дни след заплащане на аванса. Остатъкът от общо уговореното възнаграждение до сумата от 8280 лева с ДДС, а именно сумата от 4140 лева с ДДС следвало да бъде заплатена след завършване на проектирането. Ищецът твърди неизпълнение на задълженията по договора от страна на ответника и постигнато през месец август 2022г. съгласие между страните за прекратяване на договора и връщане на авансово заплатената сума от ответника. Сумата не била върната, поради което ищецът изпратил изрична покана за това до ответника. Ответникът не предприел действия за връщане на авансово заплатената сума от 4140 лева, което мотивирало завеждане на настоящия иск.

В срока по чл.131 ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба, в който оспорва предявения иск, като моли същият да бъде отхвърлен. Не оспорва наличието на облигационни отношения по сключения между страните неформален Договор за изработка, но твърди, че поетите от негова страна задължения били само за изработването на идейни проекти /симулация, демоверсия/ със съответните изчисления за фотоволтаична централа

/ФЕЦ/ с мощност 400 kw, находяща се в процесния имот. Ответникът твърди надлежно изпълнение на поетата работа още на дата 10.03.2022 г. – проект на ФЕЦ с мощност 399,60 kw, който бил изпратен на ищеца на 15.03.2022г. Твърди, че именно във връзка с това изпълнение било извършено и плащането на дата 16.03.2022г. в размер на 4140 лева. Работата била приета от ищеца без забележки. Впоследствие ответникът бил извършил и допълнителни работи чрез изработването на различни варианти на ФЕЦ с различни мощности, с което преизпълнил поетите задължения. Изразява становище, че дори да бъде прието, че ангажиментите на ответника на база издадената фактура включвало и изработването на работни проекти /в цялост или по отделни техни части/, заплатеното до момента било по-малко от реално изработеното, като същото било годно да послужи на ищеца и е послужило. Ответникът оспорва да е бил уведомен за допълнителни искания от страна на ищеца, които да включват изготвянето и одобрението на технически проекти – част архитектурна и част конструктивна, както и работни проекти, както и представяне от страна на ищеца на сключен предварителен договор с ЕРП, който следвало да предшества изготвянето на последващите проекти. В контекста на тези свои твърдения, при условията на евентуалност ответникът твърди забава на кредитора /чл. 95-96 от ЗЗД/, както и се позовава на чл. 267, ал. 1 ЗЗД /полезност на поръчващия от извършената до момента работа от ответника/.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК намира за установено следното от фактическа страна:

По делото е приета фактура № *****10.03.2022 г., издадена от „*****“ ЕООД и с получател „П.Х“ ЕООД, за сумата от 4140 лв., с основание: Проектиране на ФЕЦ – 400 кВ аванс 50% в района ***** , *****“.

Страните по делото не спорят и от представеното по делото извлечение от електронно банкиране се установява, че на 16.03.2022 г. ищецът е превел в полза на ответника сумата от 4140 лв., с посочено основание за превод: ф.***** от 10.03.2022 г., и пояснение: Проектиране на ФЕЦ-400 кВ аванс 50%.

Видно от приетата по делото имейл кореспонденция, водена между страните, чието авторство не е оспорено, на 05.10.2022 г. ищцовото дружество е изпратило имейл до ответника с искане ответното дружество да му върне заплатения на 16.03.2022 г. по фактура № *****10.03.2022 г., аванс с изложени твърдения за „постигната договорка“ с г-н К.С за връщане на платения аванс.

По делото от страна на ответника са ангажирани писмени доказателства - „доклад на проектанта. Симулация за обекта“, съответно от 08.02.2022 г. (л.107-110 по делото), от 17.11.2021 г. (л. 111-114), от 10.03.2022 г. (л.115-124), от 06.04.2022 г. (л.125-128), от 19.04.2022 г. (л.129-132), от 16.05.2022 г. (л.133-138), от 02.05.2022 г. (л.139-144), в които са посочени различни варианти на симулации за изграждане на фотоволтаична централа в с. ***** , при изчисляване на инсталирана мощност, годишна производство на електрическа енергия, приблизително месечно производство, изчислени са необходимия брой панели, инвертори, оптимизатори, посочен е вида на монтажа, азимута, наклона и др.

Като писмено доказателство по делото е прието Становище № SAP № IB-33-22-11100 за условията и начина за присъединяване обект на производител на електрическа енергия към електроразпределителна мрежа, от което се установява, че във връзка със заявление № 1204534076, подадено от „П.Х“ ЕООД, на 23.05.2022 г. „Електроразпределителни мрежи Запад“ са издали становище за присъединяване относно обект: фотоволтаична централа 400 kW за продажба с адрес: УПИ-VIII-51 и УПИ-III-51, кв. 15, с .***** , община *****

От представен Предварителен договор за присъединяване на енергиен обект за производство на електрическа енергия към електроразпределителната мрежа на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД № ПДПЕРМ-1204800840, се установява, че на

11.11.2022 г. между „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, като дружество, извършващо дейност по разпределение на ел. енергия и експлоатация на разпределителната мрежа, и „П.Х“ ЕООД, като производител, е сключен предварителен договор, по силата на които страните са се съгласили да сключат „Договор за присъединяване“ за обект: Фотоволтаична централа 400 kW за продажба с адрес: УПИ-VIII-51 и УПИ-III-51, кв. 15, с. *****, община ***** към електрическата мрежа на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, след като производителя предостави за съгласуване инвестиционен проект, част електро, частта засягаща съоръженията за присъединяване и виза за проектиране на ЗРУ, когато е нужна такава и при наличие на разрешение за строеж за обекта.

По делото са събрани и гласни доказателства чрез разпита на свидетеля П.Ж.Ж. От показанията му се установява, че същият е съпруг на управителя на „П.Х“ ЕООД, и е водил кореспонденцията между страните във връзка с процесния договор за ФВЦ. Твърди, че е разговарял с „г-н *****“ от ответното дружество, с когото се разбрали да направят проект на фотоволтаичната част от централата. Посочва, че са представили виза за проектиране и са посочили мощността на ФЕЦ – 400 kW. Твърди, че ответното дружество е изготвило симулациите и след изготвянето им ищцовото дружество е заплатило авансовата сума. Свидетелят посочва, че за сключване на окончателен договор с „ЧЕЗ“ му е било необходимо разрешение за строеж, което се издавало от съответната община след представяне на проект по ЗУТ. Поддържа, че ответникът не представил такъв проект, и тъй като дълго време не могъл да се свърже с ответното дружество, започнал да търси алтернативи – други изпълнители. Разказва още, че м. август 2022 г. се свързал с г-н ***** и двамата се разбрали, авансово платената сума да бъде върната на ищеца поради забавяне в изпълнението от страна на ответника. Поддържа, че въпреки разговорите и отправената покана ответникът не върнал сумата. Свидетелят посочва, че намерил друг изпълнител, който да довършат проектирането на ФВЦ, но не е плащал на други фирми за симулации. Твърди, че м. август 2022 г. е бил сключен предварителен договор с ЧЕЗ за този проект.

Съдът, след преценка на показанията на свидетеля по реда на чл. 172 ГПК, кредитира същите като обективни, последователни, житейски логични и кореспондиращи с останалия събран по делото доказателствен материал, макар и с известна неточност относно датата на сключване на предварителния договор.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. 3 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 55, ал. 1, пр. 3 ЗЗД който е получил нещо на отпаднало основание е длъжен да го върне. Основание по смисъла на цитираната разпоредба е юридически факт, източник на права и задължения, каквито са и предварителният договор за продажба на недвижим имот и договорът за изработка. Правото по цитираната норма за връщане на даденото на отпаднало основание се поражда от фактически състав на неоснователно обогатяване, включващ претеряването на претендираното на съществуващо валидно основание към момента на извършване на престацията и последващо отпадане на основанието. С оглед твърденията основателността на искането за връщане на сумата от 4140 лв. е предпоставено от пълното главно доказване на даването на сумата на основание обвързващ страните договор за проектиране на ФЕЦ с мощност 400 kW, належаща се в с. *****, ***** и развалянето на договора поради неизпълнението му от страна на изпълнителя по договора - ответник.

В случая от съвкупната преценка на събраните по делото писмени и гласни доказателства, се установява, че между страните е бил сключен неформален договор за изработка, по силата на който ищецът се е задължил да изготви идеен и технически инвестиционен проект за изграждане на ФЕЦ с мощност 400 kW, належаща се в с. *****, *****, срещу насрещната престация – заплащане на уговореното възнаграждение.

Съдът намира за неоснователни твърденията на ответника, че сключеният между страните договор е с предмет издаване на идеен инвестиционен проект или на симулация за обекта. Договорът за изработка е неформален и може да бъде доказан с всички допустими доказателства и доказателствени средства при съобразяване с ограниченията на чл. 164, ал. 1, т. 3 ГПК. За доказване изпълнението на договора за изработка също са допустими всички предвидени в ГПК доказателства и доказателствени средства. В случая видно от приетата по делото фактура № *****10.03.2022 г. с издател „*****“ ЕООД и получател „П.Х“ ЕООД, неоспорена от страните, е посочено основание: Проектиране на ФЕЦ – 400 кВ аванс 50% в района *****, *****“. Доколкото фактурата е издадена именно от ответника, същата следва да се тълкува като признание на неизгоден за ответника факт. Отделно, не е житейски логично ако процесният договор е бил сключен за създаване на симулация за процесната централа, след представяне на симулациите от страна на ответника същият да е издал фактура за „50% аванс“. В търговската практика авансът представлява предварително заплащане на услуга или стока, предшестваща датата на доставяне на стоката или извършване на услугата или датата на настъпване на падежа на паричното задължение. При граматическото тълкуване на използвания израз „проектиране на ФЕЦ“ за разкриване на действителната обща воля на страните съобразно правилата на чл.20 ЗЗД следва да се вземе предвид обичайната търговска практика, където под проектиране на централа се разбира изготвяне на идеен, технически и работен проект.

На следващо място съдът намира, че представените от ответника симулации за обекта, изготвени от него и изпратени на ищеца, в които са посочени брой панели, оптимизатори, инвертори, изчислена е инсталирана мощност, електрическа годишна продукция, приблизително месечно производство и т.н., не са идентични с изготвяне на идеен инвестиционен проект. Симулацията за изграждането на фотоволтаична централа е процесът на създаване на виртуален модел, който симулира ефективността и продуктивността на централата, използва данни за насочване на панелите спрямо слънцето, оценява потенциални сенчести и пречки и изчислява генерираната енергия. С други думи, тази симулация представлява прогнозиране на действителния резултат от изграждането на фотоволтаичната централа и се използва като инструмент за вземане на решения и оптимизация на проекта. От друга страна, идеен инвестиционен проект за изграждане на фотоволтаична централа описва всички аспекти на проекта, като финансова оценка, проучвания на мястото, правни и технически изисквания, поставени цели и мерки за реализация и поддръжка на централата, поради което може да бъде основание за издаване на разрешение за строеж (чл. 142, ал. 2 ЗУТ). Идейният инвестиционен проект не е еднакъв със симулацията за изграждане на фотоволтаичната централа, но може да съдържа данни от нея, за да подкрепи предлаганата инвестиция. Представената симулация представлява прединвестиционно и обемно-устройствено проучване по смисъла на чл. 138 ЗУТ, което цели да провери целесъобразността на инвестиционното намерение, необходимите материали, консумативи и техническа възможност за осъществяването му.

Безспорно е по делото, че на 10.03.2022 г. ищецът заплатил на ответното дружество сумата в размер на 4140 лв. с включен ДДС по фактура № *****10.03.2022 г

От събраните по делото доказателства, в т. ч и гласни такива чрез разпита на свидетеля ***** се установява, че ответникът не е изпълнил задължението си да изготви идеен и технически проект за процесната ФЕЦ.

Неоснователно е възражението на ответника за забава на кредитора по смисъла на чл. 95 ЗЗД поради неосказване на съдействие, без което длъжникът не би могъл да изпълни задълженията си. В тази връзка несъстоятелни са твърденията на ответника, че едва след сключване на предварителния договор на 11.11.2022 г. относно процесната фотоволтаична централа, ответникът е могъл да изготви технически проект за изграждане на централата. Предпоставка за сключване на окончателния договор е представяне на виза за проектиране и

технически инвестиционен проект след сключване на предварителния договор, но техническият проект е могъл да бъде изготвен след издаване на становището на електроразпределителното дружество от 23.05.2022 г., където са посочени основните технически параметри на фотоволтаичната централа и начина на свързване с електропреносната мрежа. За периода между получаване на становището от „Електроразпределителни мрежи-Запад“ АД (30.05.2022 г.) и развалянето на договора (05.10.2022 г.) ответното дружество е имало повече от 4 месеца за изготвяне на технически проект за изграждане на електроцентрала.

С оглед изложеното за осъществяване на елементите от фактическия състав по чл. 87, ал. 1 ЗЗД, съдът приема, че за ищеца се е породило потестативното право да развали договора. Съдът приема, че ищецът надлежно е упражнил правото си да развали договора с изрично волеизявление до ответника, обективизирано в писмо от 05.10.2022 г., изпратено по електронната поща до ответното дружество, авторството и съдържанието на което не е оспорено.

За пълнота на изложението трябва да се посочи, че развалянето не е недопустимо, тъй като не се касае до неизпълнена част от задължението по договора, която е незначителна с оглед интереса на кредитора /чл. 87, ал. 4 ЗЗД/.

С оглед развалянето на договора е отпаднало с обратна сила основанието за получаване на процесната сума в размер на 4140 лв., платена по него, и ответникът дължи връщането ѝ на ищеца.

Предвид изложеното по-горе, предявеният иск с правно основание чл. 55, ал. 1, пр. 3 ЗЗД следва да се уважи изцяло.

Относно разноските:

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК право на разноски има ищецът. Същият претендира и доказва такива в общ размер на 665,50 лв., от които 165,50 лв. – заплатена държавна такса и 500 лв. – адвокатско възнаграждение, които на основание чл. 78, ал. 1 ГПК следва да му бъдат присъдени.

Така мотивиран, Софийски районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА „*****“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. ***** район „*****“, ул. „*****“ № 7, вх. Б, да заплати на „П.Х“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. ***** район „*****“, ул. „*****“ № 30, сумата от 4140 лева, представляваща авансово платена сума от „П.Х“ ЕООД на „*****“ ЕООД по неформален Договор за извършване на проектиране на Фотоволтаична електрическа централа /ФЕЦ/ - 400 киловата в района на с. *****, гр. *****, сключен в началото на месец март 2022г., която сума ответникът е получил на отпаднало основание – развален Договор за извършване на проектиране на Фотоволтаична електрическа централа /ФЕЦ/ – 400 киловата в района на с. *****, гр. *****, сключен в началото на месец март 2022 г., ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда - 09.11.2022г. до окончателното изплащане на сумата

ОСЪЖДА „*****“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. ***** район „*****“, ул. „*****“ № 7, вх. Б, да заплати на „П.Х“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. ***** район „*****“, ул. „*****“ № 30, на основание чл. 78, ал.1 ГПК сумата от 665,50 – разноски в производство.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните с

въззивна жалба пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: _____